

TILAK MAHARASTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.) (NEW)
MAY – 2012 EXAMINATION
THIRD YEAR

Subject: Business Regulatory Framework (C -311)

Date: 15/5/2012

Marks :80

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instruction: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer the following in 20 words each. (Any 10) (20)

1. State the modes of transfer of negotiable instruments.
2. When does the e-record become binding on the parties?
3. What is an illegal contract?
4. Who are the parties to a promissory note?
5. What do you mean by WIPO?
6. When the amount of any negotiable instrument is paid?
7. What do you mean by caveat Emptor?
8. State the application (i.e. applicability) of E – commerce on large scale.
9. Which are the types of damages?
10. Which are the types of cheques?
11. Who is called as an Unpaid Seller?
12. Who are the parties to the bill of exchange?
13. For which two reasons a consumer can file a complaint?

Q.2 Answer the following in 50 words each. (Any 2) (10)

- 1) State the different types of goods.
- 2) Which are the essentials of a valid contract of sale of goods?
- 3) Draw a specimen of a cheque.
- 4) Explain the term 'Lawful Object'.

Q.3 Answer the following questions in 150 words each. (Any 2) (20)

- 1) Which are the rights of a Consumer?
- 2) Which are the rights of an Unpaid Seller
- 3) State the difference between Holder and Holder in due course of a negotiable instrument.
- 4) Which are the different types of crossing of a cheque?

Q.4 Answer the following in 300 words each. (Any 2) (30)

- 1) Which are the different kinds of endorsement of a negotiable instrument?
- 2) Which are the legal essentials of a valid proposal/offer?
- 3) Which are the remedies for breach of a contract?
- 4) Which are the rules of delivery of goods?

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी.कॉम्.

मे - २०१२ परीक्षा

तृतीय वर्ष

विषय: व्यापारी व औद्योगिक कायदा (C-३११)

दि. १५/५/२०१२

गुण: ८०

वेळ: स.१०.०० ते दु.१.००

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील प्रश्नांची २० शब्दांत उत्तरे द्या (कोणतीही दहा) (२०)

१. चलनक्षम दस्ताऐवजांच्या हस्तांतरणाचे प्रकार कोणते?
२. ई - रेकॉर्ड दोन्ही पक्षांवर केव्हा बंधनकारक होते?
३. बेकायदेशीर करार कशाला म्हणतात?
४. वचनचिठ्ठीचे पक्ष कोणते?
५. WIPO म्हणजे काय?
६. चलनक्षम दस्ताची रक्कम केव्हा दिली जाते?
७. कॅव्हिएट एम्पटर म्हणजे काय?
८. ई - कॉमर्सचे मोठ्या प्रमाणावर उपयोग नमूद करा.
९. करारभंगामुळे होणाऱ्या नुकसानीचे प्रकार कोणते?
१०. धनादेशाचे प्रकार कोणते?
११. 'अदत्त विक्रेता' कोणास म्हणतात?
१२. हुंडीचे पक्ष कोणते?
१३. कोणत्या दोन कारणांमुळे ग्राहक तक्रार दाखल करू शकतो?

प्र.२ खालील प्रश्नांची ५० शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतीही दोन) (१०)

१. मालाचे विविध प्रकार नमूद करा.
२. मालविक्री कराराच्या आवश्यक बाबी कोणत्या?
३. धनादेशाचा नमुना आराखडा चित्रित करा.
४. कराराचे 'कायदेशीर उद्दिष्ट' म्हणजे काय?

प्र.३ खालील प्रश्नांची १५० शब्दांत उत्तरे द्या. (कोणतीही दोन) (२०)

१. ग्राहकाचे अधिकार कोणते?
२. अदत्त विक्रेत्याचे खरेदीदाराविरूद्ध वैयक्तिकरित्या अधिकार कोणते?
३. चलनक्षम दस्ताऐवजाचा धारक आणि यथाविधीधारक यातील फरक स्पष्ट करा.
४. धनादेशाच्या रेखांकनाचे विविध प्रकार कोणते?

प्र.४ खालील प्रश्नांची ३०० शब्दांत उत्तरे द्या. (कोणतीही दोन) (३०)

१. चलनक्षम दस्ताऐवजांच्या पृष्ठांकनाचे विविध प्रकार कोणते?
२. कायदेशीर प्रस्तावाच्या आवश्यक बाबी कोणत्या?
३. कराराचा भंग झाल्यास कोणत्या उपाययोजना करता येतात?
४. मालपाठवणीचे नियम कोणते?